

عنوان مقاله:

بررسی تحلیلی نظرات فقهی تجدیدنظر آراء و نقص احکام دادگاههای دادگستری در فقه اسلام و حقوق ایران

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی مدیریت و مهندسی پیشرفت (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

حسین علی احمدی - عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت ایران

علی کشفی - قاضی و فارغالتحصیل کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی- واحد تهران مرکزی

رمضانعلی ملکی - قاضی و فارغالتحصیل کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی- واحد تهران مرکزی

خلاصه مقاله:

سرعت و دقت دو امر مهم در مدیریت قضایی و رسیدگی به دعاوی است. قاضی با دقت رای یا قرار لازم را صادر مینماید و پس از امر مختومه متوجه خطا میشود. آیا در صورت کشف خلاف، قاضی حق رسیدگی مجدد به دعاوی رسیدگی شده و تجدیدنظر در آن را دارد آیا قاضی حق نقض آراء خود و دیگران را دارد. این مقاله به تنظیم مدیریت منطقی سرعت در رسیدگی و عدالتقضایی بهمنظور حفظ نظام، پیشگیری از اختلال و اجرای عدالت در حکم میپردازد. با بررسی متون فقهی و مواد قانونی مربوط پژوهش سعی میکند به تحلیل نظریات فقها در دوران قبض ید، دوران بسط ید فقیه و بررسی روایات و مستندات قضاء در امر مختومه و امور اشتباه بپردازد و با کار کتابخانه‌های و سیستم مقایسه و تحلیل محتوا به جمع‌بندی نهایی برسد. در تحلیل نظریات، دو نظریه جواز و عدم جواز وجود دارد. مستندات و ادله هر یک تحلیل مضمون میگردد. نتایج تحقیق برای عملیات اجرایی نشان میدهد که: 1- نقض رای، درباره آرای که حاوی شرایط قضاء در اسلام و آراء فاقد آن فرق دارد. 2- نقض رای و تجدیدنظر در آراء قضات منسوب بستگی به نظر ولایت و قوانین حکومتی دارد. 3- نقض رای مجتهد بدون حجت شرعی ممنوع است. 4- تجدیدنظر در رای اجتهادی اشکال ندارد ولی نقض رای بهصرف تفاوت در اجتهاد اشکال دارد. 5- نقض آراء و قرارهای خلاف قانون، خلاف شرع و ظالمانه، واجب است. 6- عدالت و حق مداری مقدم بر جلوگیری از اختلال نظام و اصل سرعت در قضاوت است. مقاله به مقایسه حقوق اسلام با حقوق رومی نمیپردازد اما به تحلیل مقایسه‌های مواد قانونی آیین دادرسی مدنی و تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب با فقه و حقوق اسلامی اشاره دارد.

کلمات کلیدی:

طاغوت، امر مختومه، قواعد فقه، حقوق، اجتهاد، آیین دادرسی، عدالت، دادگاه تجدیدنظر، رسیدگی قضایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/652223>

